NEP 2020 आधारित पदवी स्तराचा अभ्यासक्रम

B.A. (Bachelor of Arts) : Marathi Language (मराठी भाषा)

Four Years Bachelor of Arts (Honours/Research) Degree Examination Teaching and Examination Scheme with Credit Distribution Structure From Academic Session 2026-2027

B.A. Semester	Course Type	Subjects मराठी साहित्य	Course Code	Teaching Scheme Total Hours Per Week			Examination Scheme.					Credits
				Total Theory	Activity/ Practical	Total	Max. Marks Theory	Max. Marks Activity/ Practical	Max. Marks CIE	Tota Marks	Min. Passing Marks	
I.	DSC 1	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग-१ (साहित्य रंग भाग-१, सत्र १)	BA/MAR Maj. T-1	4	-	4	60	-	40	100	40% (SEE+CIE) (Individual Passing)	4
	DSC 2	Opt from other Group	—	4	-	4	60	-	40	100	40%	4
	DSC 3	Opt from other Group	—	4	-	4	60	-	40	100	40%	4
	GE/O.E. T-1 (Open Elective)	भाषाज्ञान व भाषाकौशल्य-१ From other faculty Basket	BA/MAR O.E. T-1	2	-	2	30	-	20	50	40%	2
	S.E.C.1	(Refer from SEC Basket-Practical)	BA/MAR S.E.C.1	-	-	4	30	-	20	50	40%	2
	AEC-1	English-1	BA/MAR AEC-1	1	2	3	50	-	50	100	40%	2
	VEC-1	Environmental Studies	BA/MAR VEC-1	2	-	2	30	-	20	50	40%	2
	IKS (Generic)	Indian Knowledge system (Generic)	BA/MAR IKS	2	-	2	30	-	20	50	40%	2
		Total Credits										22

16/07/2026 16/07/2026 18/05/2026 16/07/2026 16-7-2026

B.A. Semester	Course Type	Subjects मराठी साहित्य	Course Code	Teaching Scheme Total Hours Per Week			Examination Scheme.					Credits
				Total Theory	Activity/ Practical	Total	Max. Marks Theory	Max. Marks Activity/ Practical	Max. Marks CIE	Tota Marks	Min. Passing Marks	
II	DSC 1	मराठी व व्याव. मराठी भाग–२ (साहित्यरंग– भाग १, सत्र २)	BA/MAR Maj. T-2	4	-	4	60	-	40	100	40% (SEE+CIE)	4
	DSC 2	Opt from other Group	—	4	-	4	60	-	40	100	40%	4
	DSC 3	Opt from other Group	—	4	-	4	60	-	40	100	40%	4
	G.E. / O. E. T-2 (Open Elective)	भाषाज्ञान व भाषाकौशल्य–२ From other faculty Basket	BA/MAR O.E. T-2	2	-	2	30	-	20	50	40%	2
	SEC-2	भाषिक वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व विकास भाग १ Subject Specific (Practical)	BA/MAR SEC-2	-	4	4	30	-	20	50	40%	2
	AEC-2	मराठी भाषाज्ञान आणि आकलन : भाग १	BA/MAR AEC-2	1	2	3	50	-	50	100	40%	2
	VEC-2	भारतीय राज्यघटना	BA/MAR VEC-2	2	-	2	30	-	20	50	40%	2
	CC-1	To be selected from common basket of CC	BA/MAR CC-1	-	4	4	-	50	50	100	40%	2
		Total Credits										**22**

16/07/2026 18/05/2026 16/07/2026 16.07.2026 16.7.2026

NEP 2020 आधारित पदवी अभ्यासक्रम
B.A. Marathi Language (मराठी भाषा)
Four Years Bachelor of Arts (Honours/Research) Degree Examination
Teaching and Examination Scheme with Credit Distribution Structure
From Academic Session 2026-2027

बी.ए. सत्र–१

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा : वर्ष : १ / सत्र : I

Title of the Course : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग १ (साहित्यरंग भाग–१, सत्र १)

Course Code : BA/MAR/Maj T-1

Number of Credits : 04

	Course outcome Description	**Cognitive level (Bloom's level)**
CO 1	मराठी भाषेच्या समृद्धीची जाणीव करून देणे.	1
CO 2	भाषेच्या व साहित्याच्या अभ्यासाद्वारे भारतीय संस्कृती आणि इतिहासाची ओळख करून देणे.	2
CO 3	विविध साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.	3
CO 4	विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्ये विकसित करणे व त्यांना रोजगाराभिमुख बनविणे.	4
CO 5	भाषेचे तसेच साहित्याचे आकलन आणि जीवनव्यवहारात उपयोजन करण्यास प्रवृत्त करणे.	5
CO 6	नैतिक मूल्ये रूजविणे.	6

घटक	**मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग १ (साहित्यरंग भाग–१, सत्र १)**	**तासिका**
1.	गद्य विभाग :	15
	१. पाखाला बाळक पांगुरवणें – म्हाइंभट, २. शिक्षण – जोतीराव फुले	
	३. तरुणांनो! निर्भय बना, शूर बना– स्वामी विवेकानंद	
	४. नववर्षाच्या उदयाचलावर उद्योगाचे ध्वजारोपण – राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज.	
	५. कोकराची कथा – अरविंद गोखले	
2.	पद्य विभाग	15
	१. माय मराठी – मुकुंदराज, २. ज्ञानेश्वरांचे अभंग – संत ज्ञानेश्वर,	
	३. दवाचे थेंब – केशवसुत ४. भंगु दे काठिन्य माझे – बा. सी. मर्ढेकर,	
	५. चार शब्द – नारायण सुर्वे	
3.	व्यावहारिक मराठी :	15
	१. व्यावहारिक मराठी : स्वरुप आणि भूमिका २. भाषिक संवादव्यवहाराची मूलतत्त्वे	
4.	भाषिक कौशल्याधारित अभ्यासघटक :	15
	१. वाक्प्रचार – म्हणी संग्रह करणे, २. शब्दसंग्रह वाढविणे, शब्दांचे विविध प्रकार समजून घेणे.	

अभ्यासग्रंथ : १. साहित्यरंग भाग १, राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.

२. सुलभ मराठी व्याकरण व लेखन : शब्दरत्न, मो. रा. वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे.

18/5/2026

16/7/2026

16/07/2026

16.7.26

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा वर्ष-१/ सत्र-१
Title of the Course : भाषाज्ञान व भाषाकौशल्ये- १
Course Code : MAR O.E. -1
Number of Credits : 02

	Course outcome Description	Cognitive level (Bloom's level)
CO १	शब्दांची घडण, संधी, संधीचे प्रकार समजून घेतील.	1
CO २	मराठी भाषा ज्ञान होईल.	2
CO ३	मराठी भाषेचे आकलन परिपूर्ण होण्यास मदत होईल.	3
CO ४	संवाद कौशल्य मूल्यमापन करणे.	4
CO ५	भाषण आणि संभाषण कौशल्य समजून घेणे.	5
CO ६	लेखन कौशल्ये समजून घेणे.	6

	घटक - भाषाज्ञान व भाषाकौशल्ये-१	**तासिका**
१.	अ. आपली भाषा, लिपी व व्याकरण, वर्णमाला, वर्णाचे प्रकार, वर्णांची उच्चारस्थाने आ. मराठी अक्षरांची लेखनपद्धती आणि उच्चारपद्धती, शब्दांची घडण, संधी, संधीचे प्रकार	१५
२.	अ. भाषिक कौशल्ये आणि व्यक्तिमत्त्व विकास, संवाद कौशल्य आ. भाषण आणि संभाषण कौशल्य, लेखन कौशल्ये	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन मो. रा. वाळंबे
२. अक्षरबाग - कुसुमाग्रज.
३. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर, भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर, २०२२ (प्रकरण १ ते ४)

ooo

16.07.2026
16.7.2026
18/5/2026
16/07/2026
16/07/2026

बी.ए. सत्र–२

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा : वर्ष–१ / सत्र–२

Title of the Course : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग २ (साहित्यरंग भाग–१, सत्र २)

Course Code : BA/MAR/Maj. T-2

Number of Credits : 04

	Course outcome Description	**Cognitive level (Bloom's level)**
CO 1	मराठी भाषेच्या समृद्धीची जाणीव करून देणे.	1
CO 2	भाषेच्या व साहित्याच्या अभ्यासाद्वारे भारतीय संस्कृती आणि इतिहासाची ओळख करून देणे.	2
CO 3	विविध साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.	3
CO 4	विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्ये विकसित करणे व त्यांना रोजगाराभिमुख बनविणे.	4
CO 5	भाषेचे तसेच साहित्याचे आकलन आणि जीवनव्यवहारात उपयोजन करण्यास प्रवृत्त करणे.	5
CO 6	नैतिक मूल्ये रूजविणे.	6

घटक	**मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग २ (साहित्यरंग भाग–१, सत्र २)**	**तासिका**
1.	गद्य विभाग :	15
	१. भारतीय लोकशाहीचे भवितव्य काय? – डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	
	२. गाडगेबाबांनी शाळा दिली – सीमा साखरे	
	३. अजातशत्रू अटलजी! – शरद पवार	
	४. कृष्णविवर – जयंत नारळीकर	
	५. विवेकवाद – नरेंद्र दाभोळकर	
2.	पद्य विभाग	15
	१. मृण्मयी – इंदिरा संत	
	२. उषःकाल होता होता – सुरेश भट	
	३. पुन्हा एकदा – यशवंत मनोहर	
	४. मेंढरं – विठ्ठल वाघ	
	५. आई! मारू नकोस गर्भात! – उषाकिरण आत्राम	
3.	व्यावहारिक मराठी :	15
	१. पत्रलेखन २. सारांशलेखन	
4.	भाषिक कौशल्याधारित अभ्यासघटक :	15
	१. स्वपरिचय लिहिणे. २. नोकरीसाठी अर्ज लिहिणे. ३. तक्रारपत्र तयार करणे.	
	४. लेख, कथा इत्यादींचा सारांश लिहिणे.	

अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग १. राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.

२. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर

16-07-2026

18/5/2026

16-7-2026

16/07/2026

16/07/2026

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा वर्ष-१/ सत्र-२
Title of the Course : भाषाज्ञान व भाषाकौशल्ये-२
Course Code : MAR O.E. T-2
Number of Credits : 02

	Course outcome Description	Cognitive level (Bloom's level)
CO 1	अ) वर्णविचार-२, आ. संधी, स्वरसंधी, व्यंजनसंधी, विसर्गसंधी समजून घेणे.	1
CO 2	अ. शब्दविश्वार, नामे, आ. लिंगविचार, वचनविचार समजून घेणे.	2
CO 3	वचनविचार विषयक समजून देणे.	3
CO 4	व्यक्तिमत्त्व विकास : वाङ्मयीन अंगाने (वाङ्मयीन कौशल्ये आणि प्रभुत्व) जाणून घेणे.	4
CO 5	व्यक्तिमत्त्व विकास : भाषिक अंगाने (संभाषण कला, निवेदनकला आणि वक्तृत्व कला) समजून घेणे.	5
CO 6	वाचिक अभिनय आणि अभिवाचनाची कौशल्ये, दृक्श्राव्य माध्यमांसाठीची आवश्यक कौशल्ये (बातमीवाचन, वृत्तनिवेद, मुलाखत, चर्चासंयोजन) जाणून घेणे.	6

	घटक - भाषाज्ञान व भाषाकौशल्ये-२	**तासिका**
१.	अ. वर्णविचार संधी, स्वरसंधी, व्यंजनसंधी, विसर्गसंधी. आ.शब्दविचार, नामे, आ. लिंगविचार, वचनविचार	15
२.	अ. व्यक्तिमत्त्व विकास वाङ्मयीन अंगाने (वाङ्मयीन कौशल्ये आणि प्रभुत्व), व्यक्तिमत्त्व विकास : भाषिक अंगाने (संभाषण कला, निवेदनकला आणि वक्तृत्व कला) आ. वाचिक अभिनय आणि अभिवाचनाची कौशल्ये, दृक्श्राव्य माध्यमांसाठीची आवश्यक कौशल्ये (बातमीवाचन, वृत्तनिवेदन, मुलाखत, चर्चासंयोजन)	15

संदर्भ ग्रंथ: १. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन मो. रा. वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे, २०१५.
२. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नसिराबादकर

ooo

ooo

18/5/2026

16/07/2026

16.07.2026

16.7.2026

16/07/2026

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा : वर्ष : १ / सत्र : 2

Title of the Course : भाषिक - वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व विकास भाग १

Course Code : SEC - 2

Number of Credits : 02

	Course outcome Description	**Cognitive level (Bloom's level)**
CO 1	व्यक्तिमत्त्व ही संकल्पना विद्यार्थी समजून घेतील.	1
CO 2	त्यातले विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये जाणून घेतील.	2
CO 3	व्यक्तिमत्त्वाचा भाषा, साहित्य व संस्कृतीशी असणारा अनुबंध लक्षात घेतील.	3
CO 4	मातृभाषा आणि व्यक्तिमत्त्व विकास यांचा संबंध समजून घेतील.	4
CO 5	व्यक्तिमत्त्वाच्या विकासाचा महत्त्वाचा घटक लक्षात घेतील.	5
CO 6	मातृभाषेतर भाषेचा व व्यक्तिमत्त्वाचा संबंध समजून घेतील.	6

घटक		**तासिका**
1.	• व्यक्तिमत्त्व : संकल्पना, घटक आणि वैशिष्ट्ये • व्यक्तिमत्त्व आणि भाषा-साहित्य-संस्कृती : अनुबंध	15
2.	• मातृभाषा आणि व्यक्तिमत्त्व विकास • मातृभाषेतर भाषा आणि व्यक्तिमत्त्व विकास	15

अभ्यासग्रंथ : मानसशास्त्र, संपादक म. न. पलसाने, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर

○○○

16/07/2026

16-07-2026

16/07/2026

16.7.2026

Name of Programme : बी.ए. मराठी भाषा : वर्ष : 1 / सत्र : 2

Title of the Course : मराठी भाषाज्ञान आणि आकलन : भाग-1

Course Code : AEC - 2

Number of Credits : 02

	Course outcome Description	**Cognitive level (Bloom's level)**
CO 1	आपली भाषा, लिपी व व्याकरण समजून घेतील.	1
CO 2	वर्णमाला, वर्णांचे प्रकार, वर्णाची उच्चारस्थाने याविषयी जाणून घेतील.	2
CO 3	मराठी अक्षरांची लेखनपद्धती आणि उच्चारपद्धती समजून घेतील.	3
CO 4	शब्दांची घडण, संधी, संधीचे प्रकार समजून घेतील.	4
CO 5	मराठीचे भाषा ज्ञान होईल.	5
CO 6	मराठी भाषेचे आकलन परिपूर्ण होण्यास मदत होईल.	6

घटक मराठी भाषाज्ञान आणि आकलन भाग 1

तासिका

1. • आपली भाषा, लिपी व व्याकरण
   व्याकरणाच्या अभ्यासाचे महत्त्व, वर्णविचार, जोडाक्षरांचे लेखन 15
2. शब्द विचार, नामे, लिंगविचार, वचनविचार शब्दसिद्धी 15

संदर्भ ग्रंथ : **1.** सुगम मराठी व्याकरण व लेखन मो. रा. वाळंबे (प्रकरण 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11 व 18)

2. मराठी भाषाज्ञान आणि आकलन भाग 1, संपादक डॉ. सोपानदेव पिसे, डॉ. राकेश कभे, डॉ. अनिल बोपचे, डॉ. प्रमोद लेंडे, डॉ. प्रशांत राऊत, राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रिब्युटर्स, नागपूर, 2026

○○○

16.07.2026

16/07/2026

16/07/2026

16.7.2026